

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 241
van **CATHY COUDYSER**
datum: 19 mei 2016

aan **SVEN GATZ**
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Topstukkenbeleid - Advies Topstukkenraad

Zowel op maatschappelijk, bestuurlijk als sectoraal vlak staat het cultureelerfgoedbeleid in Vlaanderen voor grote uitdagingen. Zoals de minister in zijn beleidsnota reeds aankondigde heeft hij een langetermijnvisie ontwikkeld op de zorg voor en de ontsluiting van cultureel erfgoed (roerend en immaterieel erfgoed) in en voor Vlaanderen. Deze langetermijnvisie werd opgenomen in een conceptnota aan de Vlaamse Regering met als titel: 'Naar een duurzame cultureel-erfgoedwerking in Vlaanderen'.

Vanuit de diverse hoeken van de cultureelerfgoedsector werd gereageerd op de inhoud van deze conceptnota. Zo kwam onder meer reactie van de organisaties die verenigd zijn in het Overleg Cultureel Erfgoed (OCE).

In de reactie van OCE, die ook aan het kabinet van de minister werd meegedeeld, wordt in de bijdrage van het museumoverleg verwezen naar een recent advies dat door de Topstukkenraad inzake het topstukkenbeleid werd geformuleerd.

1. Welk antwoord op het advies heeft de minister bezorgd aan de Topstukkenraad?
2. Welke elementen zal de minister opnemen in zijn toekomstig topstukkenbeleid?
3. Kan de minister een kopie van het advies van de Topstukkenraad inzake het topstukkenbeleid overmaken?

ANTWOORD

op vraag nr. 241 van 19 mei 2016

van **CATHY COUDYSER**

1. De Topstukkenraad bezorgde mij eind januari 2016 haar 'advies inzake een mogelijke herziening van het Topstukkendecreet en inzake de opdracht van het Topstukkenfonds'.

Ik heb dit uitgebreide en goed onderbouwde advies ter harte genomen. Ik heb de managementsamenvatting van het advies in belangrijke mate overgenomen in de Conceptnota cultureel erfgoed, zoals die werd voorgelegd aan de Commissie Cultuur.

2. Onder de titel 'Een adequaat Vlaams beschermingsbeleid voor het erfgoed van uitzonderlijk belang' (p. 43-44) werd in de Conceptnota het volgende opgenomen:

"Vlaanderen heeft mooie resultaten bereikt in de bescherming van cultuurgooederen van uitzonderlijk belang. Het evenwicht tussen het publieke en het private belang blijft een oefening die een belangrijke rol speelt via de aankoopclausule bij weigering van een vraag tot definitief buiten Vlaanderen brengen. Er werden topstukken en sleutelwerken aangekocht die onze publieke collecties verrijken en de restauratie van uniek erfgoed werd mogelijk gemaakt. Voorbeelden zijn de restauraties van het Lam Gods-retabel en de Mechelse Besloten Hofjes.

Het Topstukkendecreet vormt de basis van dit beschermingsbeleid. Ter versterking van het topstukkenbeleid dringen zich wel enkele maatregelen op:

- *verhogen van de zichtbaarheid van de sleutelwerkregeling van het Topstukkenfonds*
- *een meer performante regeling voor de betaling van successierechten met kunstwerken;*
- *een gedeeltelijke en voorwaardelijke vrijstelling van successierechten voor in de Topstukkenlijst opgenomen cultuurgooederen en verzamelingen;*
- *samenwerking met publieke en private partners rond de verwerving van 'topstukken en sleutelwerken' voor de Collectie Vlaanderen, bijvoorbeeld via een stichting of fonds, naar het voorbeeld van de Vereniging Rembrandt in Nederland, of via een PPS-initiatief;*
- *een marktconforme voorkoopregeling bij publieke veilingen van topstukken en sleutelwerken in Vlaanderen om erfgoed te verwerven."*

Ik ben de Topstukkenraad, omwille van de beperktheid van de beschikbare middelen binnen het Topstukkenfonds, niet gevolgd in haar voorstel om ook ingrepen in de verbetering van de bewaaromstandigheden van topstukken subsidieerbaar te maken. Dit zou eventueel onrechtstreeks ook meegenomen kunnen worden binnen een nieuw FOCI-reglement – focus op duurzaamheid.

Ook koos ik ervoor om binnen het verwervingsbeleid inzake topstukken het belang van collectiegerichte verwerving te benadrukken. Dit betekent concreet dat ik binnen het Topstukkenbeleid voorrang wil geven aan de verwerving van topstukken die tegelijkertijd ook een belangrijke verrijking kunnen vormen voor de collecties van onze belangrijkste erfgoedinstellingen.

Via mijn administratie heb ik aan de Topstukkenraad gevraagd om hun advies te geven over de Conceptnota cultureel erfgoed, i.h.b. over het luik inzake het Vlaams beschermingsbeleid voor het erfgoed van uitzonderlijk belang. Ik plan hierover binnenkort ook een overleg met de voorzitter van de Topstukkenraad.

3. Ik heb het advies van de Topstukkenraad als bijlage bij dit antwoord gevoegd.

BIJLAGE

Advies van de Topstukkenraad inzake een mogelijke herziening van het Topstukkendecreet en inzake de opdracht van het topstukkenfonds